

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΕ071	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A (1ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
Διδάσκουσα: Μανικάρου Μεταξούλα			
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου. Γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-course από την ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες που θα ολοκληρώσουν επιτυχώς το συγκεκριμένο μάθημα αναμένεται:

- Να έχουν αποκτήσει μια σφαιρική γνώση της λογοτεχνικής παραγωγής και να τη συνδέουν με τη γενικότερη κοινωνική, πολιτική, ιδεολογική πραγματικότητα.
- Να εξοικειωθούν με τα σημαντικά ρεύματα και τις τάσεις της νεοελληνικής λογοτεχνίας.
- Να ασκηθούν στη συστηματική ανάγνωση ολόκληρων έργων σημαντικών νεοελλήνων πεζογράφων.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.
- Να είναι σε θέση να αναλύουν, να ερμηνεύουν σε βάθος και να συγκρίνουν σημαντικά έργα της λογοτεχνικής παραγωγής, ασκώντας την κριτική τους ικανότητα.
- Να προσεγγίζουν προβλήματα της νεοελληνικής κοινωνίας μέσα από τη λογοτεχνία.
- Να εντοπίζουν πιθανά θεματικά διακείμενα μεταξύ των υπό εξέταση έργων.
- Να μπορούν να χρησιμοποιούν επικοινωνιακά τα βασικά εργαλεία (έντυπα και ηλεκτρονικά) μελέτης της λογοτεχνίας.
- Να εκπονούν και να παρουσιάζουν μια επιστημονική ερευνητική εργασία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση της βιβλιογραφίας και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε δύο κατευθύνσεις: **A) θεωρητική** και **B) πρακτική**.

A) Το **θεωρητικό μέρος**, με διαλέξεις και εισηγήσεις, περιλαμβάνει τα εξής θέματα:

1. Σύντομη επισκόπηση της νεοελληνικής πεζογραφίας

- Προσδιορισμός των αρχών και του χωροχρονικού πλαισίου της πεζογραφικής παραγωγής. Συνοπτική παρακολούθηση των κύριων σταθμών.
  - Ανάδειξη των γενικών γνωρισμάτων κάθε γραμματολογικής περιόδου.
2. Εστίαση στην ελληνική πεζογραφική παραγωγή του 19^{ου} και των αρχών του 20^{ου} αιώνα:

Νέα Αθηναϊκή Σχολή ή Γενιά του 1880.

- Κατανόηση των ιστορικών, ιδεολογικών, γλωσσικών, αισθητικών, κοινωνικοπολιτικών και πολιτισμικών συνθηκών και παραμέτρων.
- Τάσεις, αναζητήσεις και ρεύματα (ρεαλισμός, νατουραλισμός, ηθογραφία, μοντερνισμός, ελληνικότητα, αστικό διήγημα, κοινωνική πεζογραφία, γλωσσικό ζήτημα/δημοτικισμός).
- Παρουσίαση αντιπροσωπευτικών συγγραφέων της Γενιάς του 1880 (Γεώργιος Βιζυηνός, Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, Ανδρέας Καρκαβίτσας, Γρηγόριος Ξενόπουλος, Κωνσταντίνος Χατζόπουλος, Ιωάννης Κονδυλάκης, γυναικεία πεζογραφία: Καλλιρρόη Παρρέν, Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου, Πηνελόπη Δέλτα).
- Διασκευές των κλασικών έργων της Γενιάς του 1880.
- Ερευνητική Μεθοδολογία: Παρουσίαση των εργαλείων του νεοελληνιστή (βιβλιογραφικές πηγές, βασικά εγχειρίδια, ηλεκτρονικές πηγές)

B) Το **πρακτικό μέρος** περιλαμβάνει:

1. Βασικές έννοιες (δομικοί άξονες) ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, θέμα, ήρωες/ χαρακτήρες, δομή, πλοκή, σκηνικό (χωροχρονικό πλαίσιο), οπτική γωνία/εστίαση.

2. Παράλληλη εξέταση και ανάλυση ενός επιλεγμένου σώματος αντιπροσωπευτικών κειμένων των συγγραφέων της περιόδου με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα του

έργου τους και αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικούς σταθμούς στην εξέλιξη της πεζογραφίας.

2. Θέματα μελέτης και εργασιών στη νεοελληνική πεζογραφία της εξεταζόμενης περιόδου: παιδί / παιδική ηλικία, έφηβοι ως αφηγηματικά πρόσωπα, σχολική ζωή, στοιχεία λαϊκού πολιτισμού, αναπαραστάσεις της κοινωνίας, αρρώστιες και θάνατοι, αστική και αγροτική τοπογραφία, περιοδικός τύπος, πόλεμος, στρατιωτική ζωή.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση στην αίθουσα-αμφιθέατρο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις με μορφή PowerPoint. • Πολυμεσικό υλικό σχετικά με τους συγγραφείς και τα έργα τους. • «Πλοήγηση» στο διαδίκτυο για μελέτη επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού. • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της πλατφόρμας e-course. • Χρησιμοποιείται η Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (e-course) για σημειώσεις (διαφάνειες), πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό και πληροφορίες για το μάθημα. 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις της διδάσκουσας με ενεργοποίηση των φοιτητών για συμμετοχή στο μάθημα</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>
	<p>Ατομικές και ομαδικές εργασίες</p>	<p>20</p>
	<p>Μελέτη για εξετάσεις</p>	<p>18</p>
	<p>Εξετάσεις</p>	<p>3</p>

	Σύνολο Μαθήματος	100
<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Προαιρετική προσθετική εργασία.</p> <p>Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Δημαράς, Κ. Θ. (2000). <i>Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας</i>, Αθήνα: Γνώση.</p> <p>Καραντώνης, Α. (1990). <i>Πεζογράφοι και Πεζογραφήματα της Γενιάς του '30</i>. Αθήνα: Παπαδήμας.</p> <p>Καρβέλης, Τ. (2003). <i>Η γενιά του 1880</i>. Αθήνα: Σαββάλας.</p> <p>Μιράσγεζη, Μ. (1982). <i>Νεοελληνική Λογοτεχνία</i>, τόμος Β', Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.</p> <p>Μουλλάς, Παν. (1993). <i>Ρήξεις και συνέχειες. Μελέτες για τον 19ο αιώνα</i>. Αθήνα: Σοκόλης.</p> <p>Παγανός, Γ. (2002). <i>Η νεοελληνική πεζογραφία, Θεωρία και Πράξη</i>. Τόμος Α'. Αθήνα: Κώδικας,</p> <p>Παρίσης, Ν. & Παρίσης, Γ. (2004). <i>Λεξικό λογοτεχνικών όρων</i>. Αθήνα. Ο.Ε.Δ.Β.</p> <p>Πολίτης, Λ. (2015). <i>Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας</i>. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ.</p> <p>Σαχίνης, Α. (1982). <i>Παλαιότεροι πεζογράφοι: Α.Ρ. Ραγκαβής, Δ. Βικέλας, Γ. Βιζυηνός, Κ. Παλαμάς, Γ. Βλαχογιάννης</i>. Αθήνα: Εστία.</p> <p>Συλλογικό (2007). <i>Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα, έργα, ρεύματα, όροι</i>. Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Συλλογικό. <i>Η παλαιότερη πεζογραφία μας 1880-1900. Από τις αρχές της ως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο</i>. Ανθολογία. Στ' Τόμος. Αθήνα: Σοκόλης.</p>
--

Vitti, M. (1991). *Η ιδεολογική λειτουργία της ελληνικής ηθογραφίας*. Αθήνα: Κέδρος.

Vitti, M. (2016). *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Χάρης Π. (1968). *Έλληνες πεζογράφοι: Παύλος Καλλιγιάς - Γεώργιος Βιζυηνός - Σπύρος Μελάς - Διον. Α. Κόκκινος - Θεμ. Αθανασιάδης Νόβας - Μ. Καραγάτσης - Θράσος Καστανάκης - Πέτρος Πικρός*. Τόμος Γ'. Αθήνα: Εστία.

Χάρης, Π. (1953). *Έλληνες πεζογράφοι: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης - Γιάννης Βλαχογιάννης - Α. Καρκαβίτσας - Γρηγόριος Ξενόπουλος - Κωστής Παλαμάς - Κωσταντίνος Χατζόπουλος - Παύλος Νιρβάνας - Ζαχαρίας Παπαντωνίου - Ίων Δραγούμης - Κώστας Ουράνης*. Τόμος Α'. Αθήνα: Εστία.

Χάρης, Π. (1963). *Έλληνες πεζογράφοι: Διονύσιος Σολωμός-Αλέξανδρος Μωραϊτίδης - Ιωάννης Κονδυλάκης - Κωσταντίνος Χρηστομάνος - Δημοσθένης Βουτυράς- Α.Κ. Τραυλαντώνης- Κώστας Παρορίτης- Νίκος Καζαντζάκης*. Τόμος Β'. Αθήνα: Εστία.